په مارجې ولسوالۍ کې د غنمو د تولید اقتصادي تحلیل

پوهندوی ډاکټر علي احمد*[1]، حمید الله هدایت[2]، پوهنیار بریالی رفیع[3]

[1] کرنیز اقتصاد او ترویج څانګه، کرهنې پوهنځی، هلمند پوهنتون

[2] اداره او تشبثات څانګې محصل، اقتصاد پوهنځی، بُست پوهنتون

[3] د بڼوالۍ څانګه، کرهنې پوهنځی، هلمند پوهنتون

د مسؤل ایمیل آدرس : aada.aliahmad@gmail.com

لنډیز

دا څېړنه د هلمند په ولایت کې د غنمو د تولید اقتصادي تحلیل کال (۱۳۹۹-۱۴۰۰) سرلیک لاندې په ۱۴۰۱ هجري شمسي کال کې ترسره کړه. د څېړنې عمده موخې د غنمو د تولید لګښت معلومول، مجموعي او خالص عواید تحلیل کول، د غنمو د مارکیټینګ چینلونه موندل او د غنمو په تولید کې خنډونه او حل لارې وړاندې کول. د څېړنې لپاره مو د هلمند ولایت مارجه ولسوالۍ په قصدي ډول وټاکل، (۶۰) تنه څواب ورکوونکې مو په تصادفي ډول وټاکل او شپږ کلي مو په قصدي ډول انتخاب کړي وه، چې د یادو څواب ورکونکو (کروندګرو) څخه د مهالوبش او پوښتنپاڼو له طریقه لومړنې معلومات ترلاسه کړو. د دوی کروندې مو په درېو کټګوریو ویشلي وې (کوچنۍ ۱-۳جریبه)، (میانه ۳-۵جریبه) او (لویه ۵-پورته جریبه) کروندې چې د هرې کروندې لپاره مو (۲۰) کسان انتخاب کړي وه. چې د څېړنې په نتیجه کې مو دا وموندل، چې د کوچنۍ، میانه او لویې کروندې د تولید لګښت په ترتیب سره (۴۰۷۲۱)، (۷۷۰۲۳) او (۱۵۱۲۸۰) افغانۍ په اوسط ډول دی. د کوچنۍ، میانه او لویې کروندې ټوله عواید په ترتیب سره (۶۲۸۳۱)، (۱۲۹۳۴۸) او (۳۰۲۷۸۳) افغانۍ په اوسط ډول په لاس راغلی دی. د کوچنۍ، میانه او لویې کروندې خالص عواید په ترتیب سره (۲۲۱۱۰)، (۵۲۳۲۵) او (۱۵۱۵۰۰) افغانۍ په اوسط ډول دی. او د مارکیټینګ دوه چینلونه مو و موندل (تولید کوونکي - عمده فروش - مصرف کوونکي) او (تولید کوونکي عمده فروش - پرچون فروش - مصرف کوونکي). د تولید او مارکیټینګ ستونزې عبارت دي د اوبو کموالی، د اصلاح سوي تخمونو نشتوالی، مرضونه، افتونه ،د منظم مارکیټ نشتوالی ،د مناسب ساتنځایونو نشتوالی ،د پروسیس نشتوالی او په مارکیټ کې د ګدام نشتوالی.

کلیدي کلیمې: غنم، تولید لګښت، مجموعي عواید، خالص عواید او ستونزې.

سریزه

غنم (Triticum aestivum) د هرهیواد مهم خوراکي غلې او خوراکي سرچینې دي چې د ټول خوراکي توکو د پروټین لویه برخه برابروي. دا د نړۍ په رژیم کې د نورو حبوباتي فصلونو په پرتله ډیر کالوري او پروټینونو کې مرسته کوي. د غنمو اوړه د چپاتو، ډوډۍ، پاستا، بیسکویټونو، ډلونو او سمولینا او نورو په جوړولو کې کارول کیږي، غنم د ایتانول، بیر، د غنمو پر بنسټ د کاسمیټکس، پولیمر، چیکونکو، رالونو او نورو لپاره د خامو موادو په جوړولو کې هم کارول کیږي. د غذايي فایبر سرچینه د هاضمې اختلالاتو، د غابښونو اختلالاتو، د پوستکي ناروغیو او د غابښونو درد او داسې نورو په مخنیوي او درملنه کې مرسته کوي. د غنمو غذايي ارزښت (۱.۱ جدول) د کاربوهایډریټ، پروټین، غوړ، ویټامینونو منرالونه او فایبر او نور په شمول د لوی شمیر اجزاو د ځانګړي ترکیب څخه رامینځته کیږي. غنم د ژمي فصل دی او په ټول هند کې د سمندر له سطحې څخه تر 3500 څخه تر 4000 مترو پوري په همالیا کې کرل کیږي. د کرنې او ودې د دورې لپاره مناسبه تودوخه د 20^0 C څخه تر 25^0 C پوري ده. دا روښانه لمر ته اړتیا لري د بلوغ په وخت کې دا په ټولو خاورو کې کرل کیدای سي چې pH یې له 5 څخه تر 7.5 پورې وي. د نسبي رطوبت 60-70 سلنې ددې نبات د ودې په موده کې مناسب دی. عموماً، د غنمو ډډ (تنه) د 80 څخه تر 120 سانتي مترو پورې سیند، سلنډر، نرم او اوږدوالی لرۍ يي د وړو شمېر رسيږي. د غنمو دانه د ډیر پتلي پیري کارپ طبقې پواسطه پوښل کیږي چې درې برخې لري لکه بران، اندوسپرم او جراثیم (Bakhru .(1996

1 جدول: د غنمو غذايي ارزښت (۱۰۰ ګرامه)

S. N	Nutrient	Amount
۱	Protein (%)	۱۲,۱
۲	Fat (%)	۱,۷
۳	Minerals (%)	۲,۷
٤	Fibre (%)	۱,۹
٥	Carbohydrates (%)	٦۹,٤
٦	Calcium	٤٨ mg
۷	Phosphorus	۳۰۰ mg
۸	Iron	۱۱,٥۰ mg
۹	Calorific value	۳٤۱
۱۰	Vitamin B complex	Small amount

Source: By H.K. Bakhru

غنم د نړۍ په شاوخوا ۱۲۰ هیوادونو کې کرل کیږي. د غنمو لوی تولیدونکي هیوادونه چین، هند، امریکا، روسیه، کاناډا او استرالیا دي. چین د غنمو ترټولو لوی تولید کونکي هیواد دی، چې په 2009 کال کې یې 115.10 ملیون ټنه کلنی تولید درلود او وروسته هند د 80.80 ملیون ټنو تولید سره. د نړۍ د غنمو په تولیزه توګه (۶۸۵.۸۰ میلیونه ټنه) تولید کې ۱۶.۷۹ سلنه برخه د چین او وروسته هند (۱۱.۷۸ سلنه) جوړوي. په نړۍ کې د غنمو په عمده تولیدونکو هیوادونو کې د غنمو تولید په لمړی شکل کې ښودل سوی دی. (FAO, 2022).

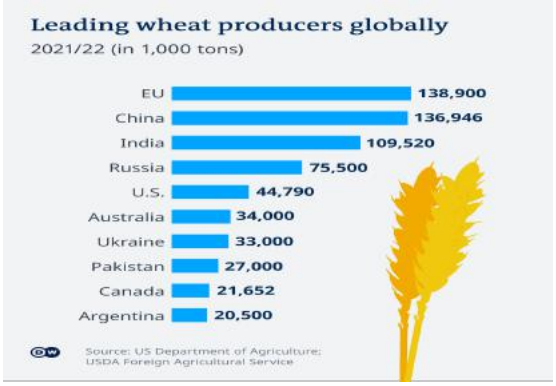

۱ شکل: د غنمو تولید په میلیون ټن کال

مواد او کړنلاره

الف. د څېړنې ځای او وخت

دا څېړنه مو د هلمند په ولایت مارجې ولسوالۍ کې د غنمو د تولید اقتصادي تحلیل تر سرلیک لاندې په ۱۴۰۱ هجري شمسي کال کې ترسره کړې ده.

ب. د څېړنې ډیزاین

د څیړنې لپاره مو هلمند ولایت او مارجه ولسوالۍ په قصدي ډول وټاکل. په دې ولسوالۍ کې (د اخکزو بلاک، تاجکانو بلاک، ون سي بلاک، وردګانو بلاک، کاکړانو بلاک او ټو سي بلاک) په تصادفي ډول انتخاب کړل او همدا راز د څېړنې لپاره مې په دغو ساحو کې (۶۰) کسان (ځواب ورکوونکي) په تصادفي ډول انتخاب کړل تر څو له هغوي څخه د دوی د څمکو اړوند لکه لګښت، حاصل، عواید، ستونزې او داسې نورو په اړه معلومات راټول او تجزیه کړو او د ځواب ورکوونکو د غنمو کروندې مو په دروګیګوریو وویشلې، چې په لاندې (جدول) کې ښودل سوي دي:

۲ جدول: د غنمو د کروندو کټګوریې

شماره	دکروندی دول (جریب)		
	کوچنی کروندی	میانه کروندی	لوی کروندی
۱	۱ - ۳	۳ - ۵	د ۵ څخه لوړ

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

ج. مواد

په څېړنه کې مو د لومړني او دوهمي معلومات څخه کار اخیستی دی. لومړني معلومات د هلمند ولایت مارجې ولسوالۍ د کروندګرو څخه د پوښتنپاڼو او مرکو په مرسته راټول کړي دي او دوهمي معلومات د ملي او نړیوالو ژورنالو، معتبرو ډاټا بیسو او کتابونو څخه راټول کړي دي.

نتیجه او مناقشه

۱. د ځواب ورکوونکو عمومي معلومات:

په (۳ جدول) کې لیدل کیږي چې توټل ٦٠ کروندګرو څخه معلومات راټول سوي دي، چې د عمر اوسط یې ۳۳،٦٨ دی، کښته نقطه یې ١٨ او لوړه نقطه یې ٦٣ ده.

۳ جدول: د ځواب ورکوونکو عمر

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

(۲ شکل) د کروندګرو د زده کړې کچې راښیې، هغه کسان چې تعلیم نه لري (٪ ۳٦،٦٧) فیصده دي او هغه کسانو چې لومړنۍ زده کړې لري (٪ ۳۰) دي، او هغه کسانو چې د دوولسم څخه فارغه دي (٪ ۲٦،٦٧) دي. هغه کسان چې زده کړې یې تر لیسانس پورې کړې دي (٪ ٦،٦٧) دي.

۲شکل: د کروندګرو د زده کړې کچه

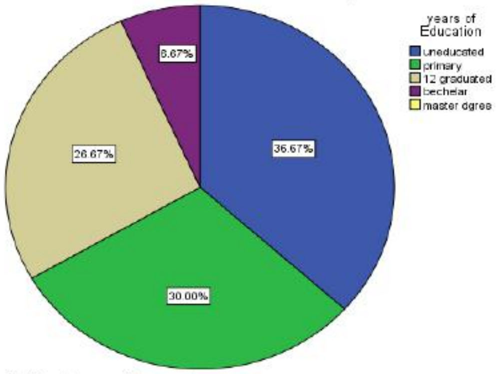

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات ۱۳۹۹ کال

. د غنمو د تولید لګښت:

۲.۱. د کوچني کروندو د تولید لګښت په (۴ جدول) کې ښودل سوی دی.

۴ جدول: د کوچنی کروندی لګښت (افغانی)

		Irrigation	URA and DAP	Chemical	Seed	Famer	Harvest and Tresh	Mola share	Depreciation	land preparation	Animal fertilizer
N	Valid	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean		6077.00	9050.00	4175.00	2177.50	497.00	3562.50	4852.00	1267.50	4587.50	4475.00
Minimum		3000	5000	1500	0	0	1500	1000	0	2000	0
Maximum		30000	15000	17500	3500	9940	5600	7700	7500	6500	12500
Sum		121540	181000	83500	43550	9940	71250	97040	25350	91750	89500
Percentiles	25	4362.50	6000.00	2500.00	1818.75	.00	3225.00	3535.00	462.50	4000.00	1225.00
	50	4865.00	10000.00	3250.00	2287.50	.00	3500.00	4760.00	750.00	4500.00	4000.00
	75	5227.50	11000.00	4875.00	2900.00	.00	4075.00	6825.00	1200.00	5750.00	8625.00

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

. د میانه کروندو د تولید لګښت په (۵ جدول) کې ښودل سوی دی.

Age	
N Valid	60
Missing	0
Mean	33.68
Mode	23
Minimum	18
Maximum	63

۵ جدول: د میانه کروندی لګښت (افغانی)

		Irrigation	URA and DAP	Chemical	Seed	Farmer	Harvest and Tresh	Mola share	Depreciation	land preparation	Animal fertilizer
N	Valid	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean		11130.50	24250.00	5400.00	3635.25	3500.00	8072.00	8736.00	1495.00	6780.00	4025.00
Minimum		2610	12000	2000	0	0	1600	3220	0	3000	0
Maximum		25000	28500	10000	5500	18200	16100	10500	6000	8500	15000
Sum		222610	485000	108000	72705	70000	161440	174720	29900	135600	80500
Percentiles	25	7612.50	23437.50	3000.00	3147.50	.00	4625.00	8400.00	575.00	5825.00	.00
	50	10800.00	25000.00	5750.00	3875.00	.00	6450.00	9100.00	1250.00	7250.00	3250.00
	75	13037.50	26000.00	7375.00	4468.75	7350.00	11330.00	10325.00	1775.00	7500.00	6875.00

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

۲.۳. د لویو کروندو د تولید لګښت په (٦ جدول) کې ښودل سوی دی.

۶ جدول: ټولې کرونديو لګښت (افغانۍ)

		Irrigation	URA and DAP	Chemical	Seed	Farmer	Harvest and Tresh	Mola share	Depreciation	land preparation	Animal fertilizer
N	Valid	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean		14897.25	37705.00	7912.50	9157.50	18431.00	12556.00	19215.00	4745.00	14940.00	11725.00
Minimum		3915	10000	2500	1500	0	1050	5600	0	4000	0
Maximum		37500	65000	13000	26250	81620	22400	49000	23000	37500	40000
Sum		297945	754100	158250	183150	368620	251120	384300	94900	298800	234500
Percentiles	25	12637.50	28250.00	6750.00	5187.50	.00	8750.00	12075.00	2000.00	9000.00	3625.00
	50	14605.00	37500.00	7875.00	8125.00	7000.00	13000.00	15400.00	3000.00	9750.00	10000.00
	75	15657.50	46062.50	9750.00	12875.00	26250.00	16875.00	26250.00	4750.00	21750.00	20000.00

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

۳. د غنمو د تولید مجموعي او خالص عواید:

۳.۱ د غنمو د کوچنۍ کروندو مجموعي او خالص عواید په (۷ جدول) کې ښودل سوي دي.

۷ جدول: په کوچنۍ کروندی کې مجموعی او خالص عواید (افغانۍ)

		total revenue of wheat	per jerib revenue of wheat	net revenue	net revenue per gerib
N	Valid	20	20	20	20
	Missing	0	0	0	0
Mean		62831.00	19006.25	22110.00	9732.00
Minimum		16800	9100	5000	3250
Maximum		70000	24500	56000	34500
Sum		958440	380125	442200	194640
Percentiles	25	38430.00	14000.00	7125.00	5150.00
	50	44100.00	21000.00	18000.00	7915.00
	75	68250.00	23330.00	29500.00	12497.50

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

۳.۲ د غنمو د میانه کروندو مجموعي او خالص عواید په (۸ جدول) کې ښودل سوي دي.

۸ جدول: په میانه کروندی کې د مجموعی او خلص عواید (افغانۍ)

		total revenue of wheat	per jerib revenue of wheat	net revenue	net revenue per gerib
N	Valid	20	20	20	20
	Missing	0	0	0	0
Mean		129348.00	20322.50	52325.00	12402.50
Minimum		65800	12000	20000	4000
Maximum		105000	28000	77000	20000
Sum		1850800	406450	1046500	248050
Percentiles	25	84000.00	18350.00	32000.00	7187.50
	50	94500.00	21000.00	58000.00	13500.00
	75	103250.00	22312.50	73750.00	18250.00

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

۳.۳ د غنمو د لویو کروندو مجموعي او خالص عواید په (۹ جدول) کې ښودل سوي دي.

۹ جدول: په لویې کروندی کې مجموعی او خالص عواید (افغانۍ)

		total revenue of wheat	per jerib revenue of wheat	net revenue	net revenue per gerib
N	Valid	20	20	20	20
	Missing	0	0	0	0
Mean		302783.00	21953.35	151500.00	9787.00
Minimum		7000	10180	21000	1070
Maximum		350000	46660	1400000	18660
Sum		3213000	439067	3030000	195740
Percentiles	25	78750.00	17500.00	53750.00	4100.00
	50	140000.00	18875.00	98250.00	9772.50
	75	206500.00	24582.50	112000.00	13577.50

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

۴. د غنمو د مارکیټینګ چینلونه:

د څېړنې په نتیجه کې د مارکیټینګ دوه چینلونه و موندل سول، چې په لاندې ډول سره دي.

Producer → Wholesaler → Consumer

Producer → Wholesaler → Retailer → Consumer

په لومړي چینل کې تولید کوونکي خپل محصولات پر عمده فروش پلورې او عمده فروشان یې پر مصرف کوونکو پلورې، په یاده ساحه کې دغه چینل کاروونکي (۲۵) کسان وه چې ۴۱،۶۷(۴۱،۶۷) سلنه کیږي (۳ شکل). په دوهم چینل کې تولید کوونکي خپل محصولات پر عمده فروشانو پلورې او عمده فروشان دغه محصولات پر پرچون فروشانو پلورې او پرچون فروشان یې پر مصرف کوونکو پلورې، په یاده ساحه کې دغه چینل کاروونکي (۳۵) کسان وه، چې (۵۸،۳۳) سلنه جوړوي.

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

۵. د غنمو په تولید او مارکیټینګ کې ستونزې:

۵.۱. د غنمو په تولید کي ستونزي په (۱۰ جدول) کي ښودل سوي

شماره	د ستونزی ډول	د ځواب ورکوونکو شمیر	درجه
۱	د اوبو کموالی	۶۰ (۱۰۰٪)	لومړی
۲	اصلاح سوو تخمونو نشتوالی	۵۴ (۹۰٪)	دوهمه
۳	مرضونه	۴۵ (۷۵٪)	دریمه
۴	آفتونه	۳۹ (۶۵٪)	څلورمه

۱۰ جدول: د غنمو په تولید کي ستونزي

منبع: د ساحې څخه راټول سوي معلومات (۱۳۹۹ کال)

۵.. د غنمو په مارکیټینګ کي ستونزي په (۱۱ جدول)ک ښودل سوي دي.

شماره	د ستونزی ډول	د ځواب ورکوونکو شمیر	درجه
۱	مناسب ساتنځایونه	۶۰ (۱۰۰٪)	لومړی
۲	پروسیس	۵۹ (۹۸،۳٪)	دوهمه
۳	منظم مارکیټ	۵۸ (۹۶،۶٪)	دریمه
۴	ددولت لخوا د غنمو محصولاتو لپاره د نرخ نه تعین کول	۵۷ (۹۵٪)	څلورمه
۵	ارزانه قیمت	۵۴ (۹۰٪)	پنځمه
٦	خرابه لار	۴۲ (۷۰٪)	شپږمه
۷	په مارکیټ کی د ګدام نشتون	۳٦ (٦۰٪)	اوومه

منبع ۱۱ جدول: د غنمو په مارکیټینګ کي ستونزي

پایله

۱: د څېړني لپاره مو د هلمند ولایت شمال لویدیځه ولسوالي (مارجه) په قصدي ډول ټاکلې ده (٦۰) تنه ځواب ورکوونکي مو په تصادفي ډول وټاکل او د دوی کروندې مو په دریو کټیګوریو و ویشلې (کوچنۍ ۱-۳ جریبه)، (میانه ۳-۵ جریبه) او (لویه ۵ – څخه پورته) د هري کروندې لپاره مو (۲۰) ځواب ورکوونکي (کروندګر) انتخاب کړل.

۲: د څېړني په نتیجه کي مو دا وموندل چي د کوچنۍ، میانه او لویو کروندو د تولید لګښت په ترتیب سره (۴۰۷۲۱)، (۷۷۰۲۳) او (۱۵۱۲۸۰) افغانۍ په اوسط ډول دی.

۳: د څېړني په نتیجه کي مو دا مشاهده کړل چي د کوچنۍ، میانه او لویو کروندو مجموعي عواید په ترتیب سره (٦۲۸۳۱)، (۱۲۹۳۴۸) او (۳۰۲۷۸۳) افغانۍ په اوسط ډول سره دي.

۴: د څېړني په نتیجه کي مو دا ترلاسه کړل چي د کوچنۍ، میانه او لویو کروندو خالص عواید په ترتیب سره (۲۲۱۱۰)، (۵۲۳۲۵) او (۱۵۱۵۰۰) افغانۍ په اوسط ډول په لاس راغلي دي.

۵: د څېړني په ساحه کي مو دوه چینلونه و موندل. (تولید کوونکي، عمده فروش، مصرف کوونکي)

او (تولید کوونکي، عمده فروش، پرچون فروش، مصرف کوونکي).

٦: د غنمو په تولید کي عمده ستونزي عبارت دي د اوبو کموالی (۱۰۰٪)،د اصلاح سوي تخمونو نشتوالی(۹۰٪)، مرضونه (۷۵٪) او آفتونه لکه خزندې(٦۵٪).

۷: د مارکیټینګ عمده ستونزي عبارت دي له (مناسب ساتنځایونو نشتوالی(۱۰۰٪)، پروسیس نشتوالی(۹۸،۳٪)، منظم مارکیټ نشتوالی(۹٦،٦٪)، د دولت لخوا د غنمو محصولاتو لپاره د نرخ نه تعین کول(۹۵٪)، ارزانه قیمت(۹۰٪)، خرابه لار(۷۰٪) او په مارکیټ کي د ګدام نشتوالی(٦۰٪).

اخځلیکونه

Annual Agriculture Statistics (2010). Commissioner of Land Records and Settlements, Gwalior, Madhya Pradesh.

ahmad et al. (2021). profitability of Wheat production in Nawa District of Helmand province, Afghanistan. *International Journal of Innovative Science and Research Technology, 6*(6), 1249-1252.

Ahmad et al. (2017). Integrated farming system for Helmand province, Afghanistan. *International Journal of Advanced Education and Research, 2*(5), 62-67.

Banafar, K.N.S. (2005). Economics of Wheat Cultivation in Sehore District of Madhya Pradesh. *Agricultural Marketing, 48*(3),18-22.

Bakhru,H.K. (service, 2021/22) (1996). Nutritional Value of Wheat. *international Journal of Advaced education research*.

Dwivedi, Sudhakar and N.P. Singh (2000). A Study of Resource Use Efficiency of Wheat Crop in Agra District. *Journal of Agriculture and Scientific Research, 36*(1/2): 14-18.

food and agriculture organization of united nation. (2022). Global Information and Early Warning System Afghanistan: food and agriculture organization

Goel Veena (2000). A Study of Market Arrivals and Procurement Pattern of Wheat by Public and Private Agencies in Punjab. *Indian Journal of Regional Science, 32*(2):94-102.

Jain, K.K. (1993). An Appraisal of Costs and Prices on Different Farms in Punjab. Agricultural Situations in India, 47 (10):763-773.

Kumar, Anuj and Randhir Singh (2003). Wheat Production Constraints in Jharkhand. Agricultural Extension Review, pp: 26-30.

Mishra, G.P., F. Uddin and B.K. Bajpai (1988). Wheat Marketing in Eastern Uttar Pradesh: Evidences and Implications. Agricultural Situation in India, 42(11):975-980.

Pandey, R.K. (2001). Yield Gap of Wheat and Constraints in Adoption of New Technology by the Farmers in Plateau Region of Bihar. *The Bihar Journal of Agricultural Marketing. 9*(2), 155-162.

Sagwal, R.C. and R.S. Malik (2002). Constraints Oriented Strategy for Resources Management in Cotton-Wheat Cropping System. Indian Economic Panorama, 11(4):24-27.

Saxena, H.K. and S.C. Mathur (1980). Surplus of Wheat at Farms Level. Agricultural Marketing, 23(3):21-23.

Shalendra and G.N. Singh (2001). Economics of Production, Marketing and Storage of Wheat in District Kanpur (Nagar) U.P. *The Bihar Journal of Agricultural Marketing, 9*(1), 7-20.

Sharma, K.K. and A.K. Ratee (1985). Factor Use Efficiency in Haryana Agriculture. Agricultural Economics Review, 27(3):115-130.

Sindhu, R.S. and Mini, Goyal (2002). Shifts in Area, Production and Productivity of Wheat and Rice in Punjab. Indian Economic Panorama, 12 (3):29-34.

Singh and Chahal (2009). Extent of Adoption of Various Recommended Technologies in Wheat Cultivation. Agricultural Economics Research Review, (22):349-354.

Singh, Bhupinder, A.J. Singh and K.C. Dhawan (1980). A Study in to Price Spreads for Wheat and Paddy in the Punjab State. Agricultural Marketing, 23 (1):7-11.

Soni, S.N., P.C. Mishra and S.M. Kurmawanshi (2000). Economics of Technical Chang of Wheat Production in Sagar District of Madhya Pradesh. Crop Research Hisar, 19(3):452-456.

Thakur, P., L.S. Tomar and R. A. Gaur (1996). Constraints in Adoption of Improved Technology of Wheat Cultivation. Agricultural Science Digest, Karnal. 16(3):213-215.

U.D. Department Of Agriculture. (2021). Leading Wheat producers globally. United State: U.D. Department Of Agriculture.

U.D. Department Of Agriculture. (2015). Afghanistan:2015/2016 Wheat Production Above Avarage but Down from last year. United State: U.D. Department Of Agriculture.

An Economic Analysis of Wheat Production in Marja District

Dr. Ali Ahmad[1*], Hamidullah Hedayat[2] and Baryalai Rafi[3]
[1]Associate Professor and Chief of Research and Publications, Department of Agricultural Economics and Extension, Agriculture Faculty, Helmand University. Email: aada.aliahmad@gmail.com
[2]Student, Department of Public Administration, Faculty of Economics, Bost University
[3]Teaching Assistant, Department of Horticulture, Agriculture Faculty, Helmand University

Abstract

This study entitled ''an economic analysis of wheat production in Marja District of Helmand Province'' was conducted in 2022. The main objective of the research was to determine the cost of wheat production, analyze gross and net income, find out wheat marketing channels and problem of production. For the research, we selected the Marjah district of Helmand province purposively, selected (60) respondents randomly as well as six villages purposively in order to gather relevant information from them. For the method of primary data collection. We have divided their fields into three categories (small: 1-3 Jeribs), (medium: 3-5 Jeribs) and (large: above 5 Jerib) and have chosen (20) respondents for each field. As a result of the research, we found that the production cost of small, medium and large fields were (40721), (77023) and (151280) Afghanis respectively. The total income of the small, medium and large farms has reached (62831), (129348) and (302783) Afghanis respectively. The net income of small, medium and large farms is (22,110), (52,325) and (151,500) Afghanis respectively. We found two marketing channels of Wheat (producer-wholesaler-consumer) and (producer-wholesaler-retailer-consumer). The major problems associated in the Production and marketing of wheat were lack of irrigation water, lack of improved seeds, diseases, pests, lack of regular marketing, lack of proper storage facilities and lack of processing.

Keywords: Wheat, Production Cost, Gross Returns, Net Returns and Problem